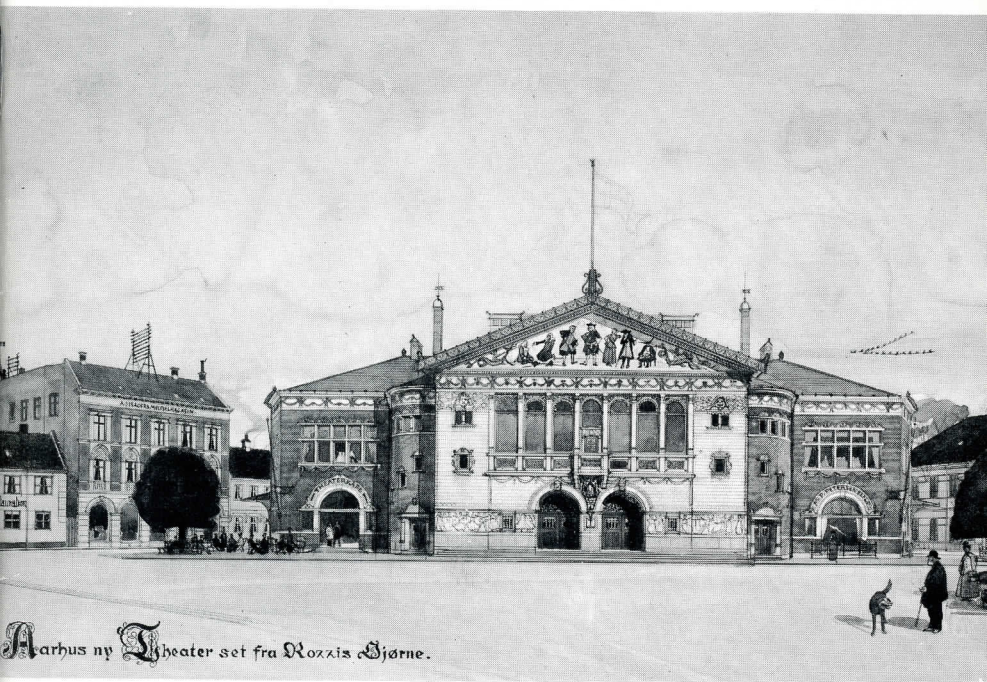

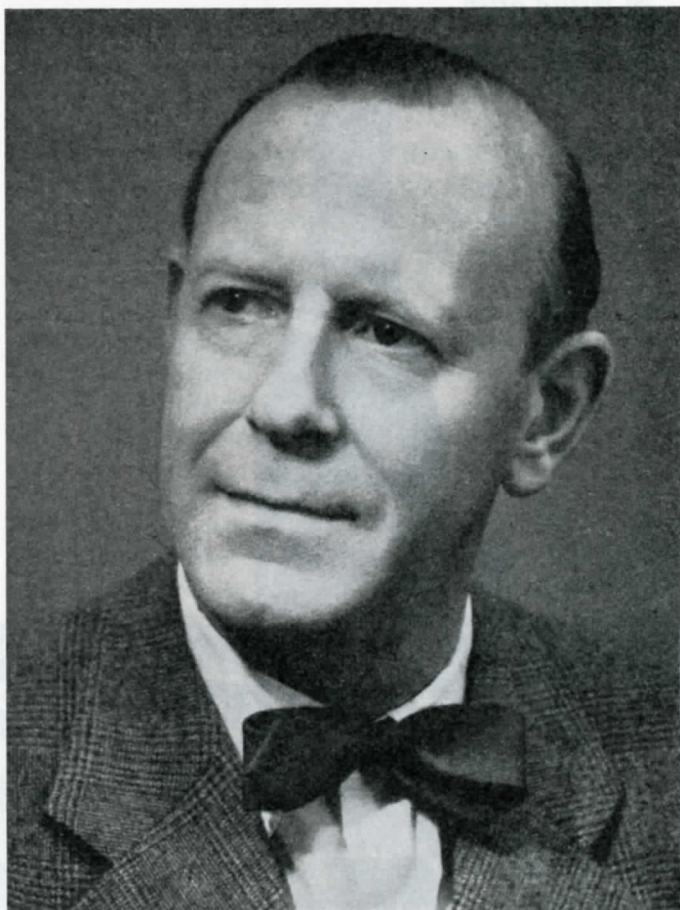

Aarhus ny Theater set fra Røzs Sjørne.

AARHUS TEATER

AARHUS TEATER

Sæsonen 1966-67

Aftenens instruktør: BJARNE FORCHHAMMER

HVAD SIGER NABOERNE?

lystspil i 2 akter af

DAVID TURNER

Danmarkspremiere den 3. september 1966

I sommeren 1961 bad Anthony Richardson, direktør for Belgrade Theatret, Coventry, mig om at skrive et skuespil i anledning af the Coventry Festival, som skulle fejre åbningen af den nye domkirke det følgende år. Det var en stor ære, og jeg accepterede straks.

Min første tanke var at skrive et højtideligt stykke – der passede til lejligheden, men som grækerne sluttede deres fester med et satyrspil, skulle mit stykke slutte en festival for derefter at fortsætte i teatrets løbende repertoire, mit bidrag måtte derfor være muntert og satirisk.

Der er to store dramatikere på det satiriske område, Ben Jonson og Molière. Det var deres komedier, der gav mit stykke form, fordi jeg deri har fundet det essentielle i teatret: rammende karaktertegnning, udtryksfuld dialog, humoristiske situationer og forviklede handlinger, der behændigt løses. – Mangelen på disse faktorer i det moderne teater er sikkert skyld i, at publikum ofte lader teatrene stå halvtomme.

Festivalkomiteen ønskede et stykke, der viste dagligdagen i en forstad. Jeg var henrykt, fordi jeg mener, der er skrevet for få stykker, som giver et billede af vor tids middelklasse. Mit mål var derefter at give en satirisk skildring af miljøet – mellem de socialt undertrykte og den fjerne overklasse med sikkerhed og behagelige levevilkår. Stykker, der skildrer de to ydergrupper i samfundet, har ingen satirisk virkning på publikum, men middelklassen, der har ladt den første bag sig og fornægter den, fordi de frygter den. Den anden *er en drøm, og de nyder den som sådan. Jeg har forsøgt at* lave satire over denne fornægtelse og denne nydelse.

Jeg ved, at en direkte, klar kritik af vores provinsielle leve-måde vil medføre tomme teatre. Og hvad er et teater uden publikum? Jeg besluttede at få dem til at le ved at give dem en komedie, hvor jeg fordømte sociale svagheder – ved at rose dem, og overrumplede på den måde publikum ved at være på deres side.

Jeg var tilfreds med modtagelsen af stykket i Coventry. Publikum accepterede udfordringen og morede sig. De kendte det økonomiske og kulturelle pres, som Fred Midway lever under. Deres latter var en dom over yderpunkterne af vores varierede, men middelmådige samfund. De, der kan smile og indrømme, at de ligner Fred, har evnen til at beskue vort sociale mønster objektivt, og de føler, at dette ikke er den bedst mulige verden. Angrebene på stykket er kommet fra dem, der tager sig selv højtideligt, og de er forfærdede over, at jeg ikke gør det. Disse grupper har en tendens til at identificere sig med Mrs. Hadfield eller Eileen. De føler, at inden stykket slutter, burde en af de personer, der ville føre Frem frem til en ny social- og selvbevidsthed, fremkomme med en skarp fordømmelse af ham. Det er måske foruroligende for disse yderliggående at mistænke Fred for at vide mere om sig selv og sit samfund, end de gør.

Måske kan de heller ikke lide at indrømme, at Fred er, som han er, fordi de har svigtet ham. At Mrs. Hadfield er fjernet fra Freds verden er forståeligt, men når Eileen går ud fra scenen med Makepeace, kommer hun ved sit eget valg i gæld til familien Midway. Hun gør sig selv overflødigt for denne vigtige del af vor kultur. Hun kunne lige så godt tilslutte sig statskirken.

David Turner

(forord til bogudgaven af
»Hvad siger Naboerne?«)

W. Heinemann Ltd.,
London.

Tom:
Hun ser da
ellers dejlig
ud . . . ikke
far?

Fred: Ordenens dynamiske magt.

Eileen: Han har snakket jernbane hele ugen, så jeg var ved at brække mig.

*Fred:
I stedet for et
ordentligt drøn
ud gennem
overløbsrøret
får jeg kun et
dryp.*

Avril: Du ved, at Nigel ikke kan tåle at drikke . . .

*Garnet Hadfield:
For en enkelt
aften med en
falden
kvinde . . .*

DAVID TURNER

Sir Laurence Oliver –

modtog i foråret Sonning-prisen og skrev i den anledning en kronik i Berlingske Tidende 3. juli 1966 om teaterkunstens stilling i dag.

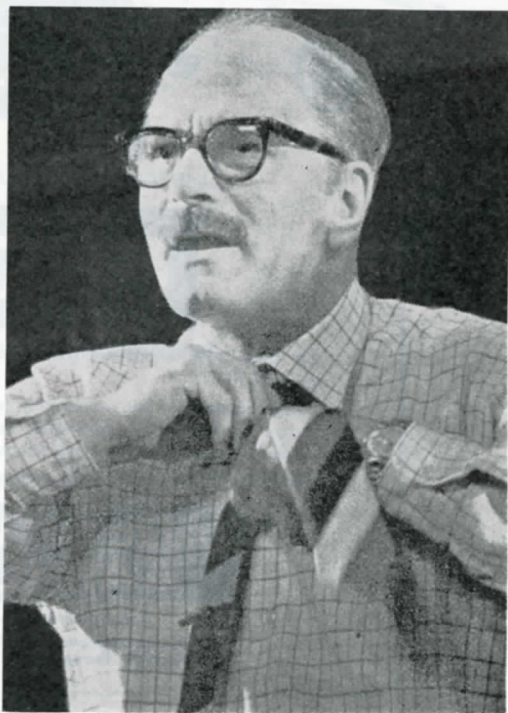
Om skuespillerens forhold til sin rolle og sine medmennesker skrev »Fred Midway's første fremstiller bl. a.:

Skuespillerens kald har i umindelige tider været genstand for megen ringeagt. Man kan opfatte ham som barn, spion, snylter, djævelens discipel. Skuespil er en forklædningsleg; børn leger forklædningslege, og deraf har man ofte sluttet, at skuespilkunst var en barnlig beskæftigelse. Og det synes unægtelig uklogt at nære for megen tillid til en sådan skabnings tilregnelighed og emotionelle ligevægt, når hans verden synker i grus, dersom han ikke kan overtale tusinder af fremmede mennesker til at applaudere ham hver eneste af ugens aftener.

Men hvis skuespil er en leg, er det én, vi alle til en vis grad leger, så længe vi lever. Sagføreren, politiker, præsten, finansmanden – alle disse er roller, som vildleder os selv. Skuespilleren er blot en mand, der betragter andre menneskers spil i det virkelige liv, og som søger at gengive deres adfærd i teatret.

Skuespilleren er det redskab, hvormed menneskeheden udspionerer sig selv, den hemmelige agent, hvis arkiver er fyldt med journaler over menneskelig adfærd, og tilskuerne betaler ham for hans krænkelse af privatlivets fred for at blotte nogle af de drøje sandheder, som de ville tøve med at betro en psykiater. Og her når vi til et paradoks. Normalt gør samfundet sig megen umage for at jage og fange spioner og demaskere dem. Når det gælder skuespilleren, er situationen vendt om. Det er ham, der demaskerer samfundet – og samfundet høster hans forvirrede taksigelser ved faktisk at belønne ham for det. Men skuespilleren mæsker sig unægteligt på menneskehedens bekostning, han er i sit inderste væsen en plagiator, en markandiser, som købslår andres virkelighed. W. B. Yeats sagde engang: »Giv en mand en maske, og han vil sige sandheden«.

Vi skuespillere har jeres masker på, og forsøger at sige sandheden om jer.

Sir Laurence Olivier som Fred Midway

2. forestilling sæsonen 1966-67

HVAD SIGER NABOERNE?

Lystspil i 2 akter

af

DAVID TURNER

Oversættelse:

Jens Louis Petersen

Dekoration: Ivan Mogensen

Kostumer: Maria Deleuran

Isenesættelse:

BJARNE FORCHHAMMER

Min engelske have er syv alen og tolv tommer bred og nitten alen lang.

Min nabo til højre, min nabo til venstre og min genbo, såvel som hans naboer til venstre og højre, har hver deres haver, alle syv alen og tolv tommer brede og nitten alen lange.

Der er fyrré huse (og et lidt mindre antal husnumre) på min side af vejen, alle ens og alle bygget sammen til én lang husrække. Jeg bor omtrent midtvejs.

Når jeg fortæller om min genbos have, må man ikke tro, at jeg med genbo mener den herre, som beboer det hus, der ligger over for mit på vejen. Min rigtige genbo bor på en helt anden vej, men haverne bag vores huse støder op til hinanden, og vi svinger sæbekostene til hinanden i munter morgenhilsen, når vi barberer os i vore ens badeværelser på første sal til havesiden.

Hvis jeg gik ud af min entrédør og tværs over vejen, ville jeg træffe vildtfremmede mennesker, hvis ansigter overhovedet ikke er mig bekendt, og som på deres side, med rette, ville betragte mig som en påtrængende fremmed fra en verden, som ikke har noget med deres at gøre.

Uddrag fra »En have i London«
af Henrik V. Ringsted (Thaning
og Appels forlag, København).

PERSONERNE:

Fred Midway
Hilda, hans kone
Tom, deres søn
Eileen, deres datter
Avril Hadfield, deres yngste datter ...
Robert Freemann, Eileens ven
Nigel Hadfield, Avrils mand
Garnet Hadfield, Nigels mor
Arnold Makepeace, bror til Garnet ...

Aksel Erhardtisen
Elna Brodthagen
Bent Conradi
Lho Jansberg
Elsebeth Steentoft
Svend Dam
Ruddy Nyegaard
Bodil Lindorff
Paul Smyrner

Scenemester:

Aage Rishøj

Belysningsmester:

Carl E. Andreassen

Regi:

Frode Sørensen

Hellmuth Hindsbak

Frisør:

Caroline Nielsen

Sufflør:

Lise Wantzin

Længste ophold efter 2. akt

Spilletid ca. 2½ time

Historien om A, B og C

af Arne Sørensen.

Ved læsningen af David Turners »*Hvad siger Naboeerne?*« kom jeg til at tænke på to personer af mit bekendtskab. To mennesker, der er så forskellige som nat og dag. Den første – lad os kalde ham A – er et alvorligt menneske, en sand idealist. Han har fået en god opdragelse. Hver gang egoistiske motiver kommer op i ham, begynder han den gode strid. Ved hjælp af de bedste religiøse og etiske idealer kæmper han for at overvinde sin selvished. B er stik modsat: for at sige det rent ud, så er han en kæltring. For ham gælder der kun tre ting her i livet: penge, magt og anseelse. Også han har fået en god opdragelse. Men hans forhold til de store idealer er kamæleonens. Eller rettere, han gør ethvert stort ideal til en kamæleon, der kan passe til hans egoisme. Stående i en bestemt magtkamp til andre mennesker, forklæder han sin selvished med de skønneste etiske og religiøse idealer, han kender. Men ændrer situationen sig, kan han på sekunder skifte til at kalde det, som før var en god handling, en ond og omvendt. Det absolut kæltringagtige ved ham dramatiseres bestandigt af den lynsnarhed, hvormed han er i stand til at udskifte det ondes eller det godes etiket på enhver handling, alt efter hvad der passer i hans kram.

Jeg kan godt røbe for Dem, hvem de to personer er. A, det er *mig*. Kæltringen, det er *Dem*. Jeg har jo kendt os begge i mange år, og således er det. Hvordan er det egentlig gået til, at jeg har fået en bekendt af så ringe karat som Dem, er mig forøvrigt en gåde. Vi er jo dog så forskellige som ild og vand. Mennesker, der er så gode som jeg, burde ikke have noget som helst at gøre med folk, der er så ringe som Dem.

Men måske skyldes det, at jeg også har en bekendt, som

vi kan kalde C. Han er nemlig en besynderlig blanding af os begge. Han *tror* at være et lige så godt menneske som jeg, men han er i virkeligheden et lige så dårligt som Dem. Det ejendommelige ved ham er den uskyld – eller måske er det kærlingagtighed, hvormed han er i stand til at posere som det gode menneske, *jeg* er, samtidig med at han er lige så ringe som B. Måske er det denne uhyggelige dobbelthed i hans væsen, der har gjort ham til tolk mellem B og mig. Når vi mødes på kontoret om morgenen, forledes jeg gang på gang til at tro, at han er samme gode slags menneske som jeg, mens han lige så ofte pludselig viser sig at være lige så ringe som B. På en måde er han den uhyggeligste.

Hvis man i en programartikel som denne begynder at sige noget om det pågældende skuespils ærinde og sammenhæng, forbyder man sig mod alle regler. Man har ikke lov til at stille sig oppe ved rampen som en anden skolelærer og sige til folk: nu skal jeg forklare, hvad dette eller hint betyder. Tager vi derfor hovedpersonen *Fred Midway*, skal jeg ikke på nogen måde røbe, om han ligner A, B eller C.

Jeg er da helt klar over, hvem af dem, jeg mener, han ligner. Jeg tror også, De vil være klar over det. De vil allerede i mellemakten sige til Deres kone: Er det ikke forbløffende, at i dette udenlandske stykke, skrevet af en mand, der vel aldrig har været i Danmark, da finder man i Fred Midway, det grangivelige afbillede af Petersen på vor vej, tredje rækkehus til højre.

Hvad der ærgrer mig er, at C også har besluttet sig til at se stykket. Jeg kender hans nedrigheder. Den sære dobbelthed i hans væsen vil få ham til at sige, at han udmærket kender Fred Midways danske adresse og telefonnummer, og han er mere end villig til at give Dem det. Det oprørende er, at den adresse, han derpå vil give Dem, vil så vise sig at være *min*.

Henning Nielsen (selvportræt)

Erik Drehn-Knudsen (selvportræt)

Aarhus Teaters Studio

indleder den første forestilling med to danmarkspremierer, nemlig Erik-Drehn Knudsen: »*Snoren*« og Henning Nielsen: »*Tovet* –« den 9. september i Århus Festugen; derefter spilles de to enaktere lørdage og søndage eftermiddage – fra den 17. september og måneden ud.

Erik Drehn-Knudsen skriver bl. a. om sit stykke: Anelserne. Anelserne tisser langt stærkere end kendsgerninger. – Henning Nielsen: Teater er en leg. En dejlig leg, også selv om der ligger noget og ulmer nedenunder os.

Men legen får nok karakter af *det* –

Tag fordelene

– *bliv abonnent i Jydsk Folkescene*

For det publikum, der ønsker et fastere tilknytningsforhold til Aarhus Teater, vil der også i år være lejlighed til gennem køb af abonnement at opnå fordele i form af prisreduktioner.

Gennem de sidste 4 år har der været ulemper forbundet med abonnementsformer opdelt i 4 serier. Derfor har Jydsk Folkescene i samarbejde med Aarhus Teater taget konsekvensen heraf, således at der fremtidigt kun bliver én abonnementsordning delt op i 2 serier.

Abonnementet giver *valgfrit* adgang til alle Aarhus Teaters egne, offentlige forestillinger i sæsonen 1966-67 til ordinære priser samt til forestillinger med forhøjede priser mod betaling af differencen mellem den ordinære og forhøjede pris.

Abonnementshæftet indeholder 6 kuponer, og der kan benyttes 2 kuponer til hver forestilling.

SERIE I

koster kr. 66,00 og giver adgang til orkesterplads, 1. parket og 1. balkon.

Eksempel på prisreduktion:

Orkesterplads, 1. balkon 1. rk.:

normal pris:	abonnementspris:	besparelse:
kr. 114,00	kr. 66,00	kr. 48,00

SERIE II

koster kr. 42,00 og giver adgang til 2. parket, parterre og 2. balkon 1.-3. rk.

Eksempel på prisreduktion:

2. parket:

normal pris:	abonnementspris:	besparelse:
kr. 66,00	kr. 42,00	kr. 24,00

Salget af abonnementer er allerede i fuld gang – hæfterne kan købes eller bestilles i Aarhus Teaters billetkontor tlf. 2 26 22 fra kl. 11-18.

IGEN I ÅR

får unge over 14 år under uddannelse
chancen for at komme i Aarhus Teater
for kun KR. 4,00 pr. forestilling,
ved køb af ungdomsabonnement

Abonnementet, der i sæsonen 1966-67 koster kr. 20,00, giver adgang til 5 forskellige af Aarhus Teaters egne offentlige forestillinger til ordinære priser eller Aarhus Teaters Studio. IKKE til operaer og andre særforestillinger.

Abonnementet kan også anvendes i forbindelse med billetkøb til de af teatrets egne forestillinger, der gives til forhøjede priser, mod aflevering af en kupon og betaling af differencen mellem den ordinære og den forhøjede pris.

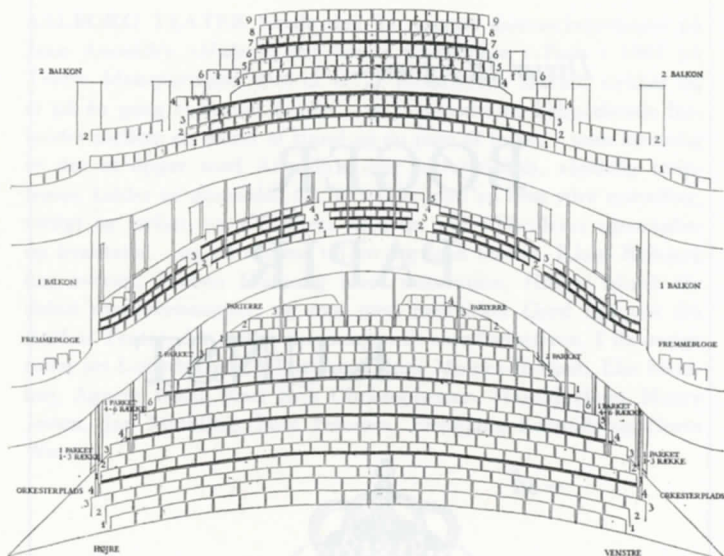
Billet kan kun forudbestilles til premieren og de efterfølgende 9 opførelser af hver ny forestilling, derefter kan billet ikke forudbestilles, men må afhentes i teatrets billetkontor forestillingdagen efter kl. 14. Billet udleveres kun mod forevisning af abonnementshæftet.

Abonnementet omfatter ikke orkesterplads og 1. balkon 1. række – og der kan kun benyttes 1 KUPON PR. FORESTILLING. Efter de første 10 opførelser, hvortil billet kan forudbestilles, er abonnementet ikke gyldigt til lørdag aftener.

Når abonnenten har anvendt alle 5 kuponer, vil der kunne tegnes nyt abonnement i samme sæson.

Evt. ikke anvendte kuponer refunderes ikke og kan ikke anvendes i næste sæson.

Alle henvendelser angående abonnement sker til Ungdomsscenen repræsentant på de ovennævnte uddannelsessteder, til billetafdelingen hos Aarhus Kioskselskab A/S, Sdr. Allé 12, Aarhus, mellem kl. 8-21, tlf. 2 08 88, Jyllands-Postens Kiosk, Søndergade 32, Aarhus, mellem 7,30-21, tlf. 3 45 66, samt til Studenterrådet, Studenternes Hus, daglig kl. 9-14, lørdag kl. 9-12, tlf. 2 89 44.

	Ord. pris		Ord. pris
2. balkon, 7.-9. rk.	3,00	1. balkon, 3. rk., midtfor .	16,00
2. balkon, 4.-6. rk.	6,00	1. balkon, 2. rk.	16,00
2. balkon, 2. rk., siderne .	7,00	1. balkon, 1. rk.	19,00
2. balkon, 2.-3. rk., midtfor	8,00	Parterre	9,00
2. balkon, 1. rk.	10,00	2. parket, 1.-3. rk.	11,00
1. balkon - fremmedloge.	20,00	1. parket, 4.-6. rk.	16,00
1. balkon, 4.-5. rk.	12,00	1. parket, 1.-3. rk.	17,00
1. balkon, 3. rk., siderne .	8,00	Orkesterplads, 1.-4. rk. ...	19,00

Billetter kan købes og forudbestilles uden forhøjelse 6 dage frem fra kl. 11-18 i Scalas forhal. Efter kl. 18 salg til forestillingsaftenen i billetkontoret i teatrets forhal. - **Telefon 2 26 22.**

Billetpriserne kan forandres ved gæstespil, tourneur og særforestillinger. - Ved tlf.-bestilling betales et noteringsgebyr af 15 øre pr. billet. - Alle ovennævnte priser er incl. garderobe.

AALBORG TEATER havde den 27. august danmarkspremiere på Jean Anouilh's »Hulen«, der havde urpremiere i Paris i 1961 på Teatre Montparnasse. Det er et af forfatterens »sorte« stykker og er på én gang et socialt drama – et livssynsdrama behandlende forholdet mellem en mand af stand og en pige af folket – men samtidig er det et opgør med Anouilh's eget forfatterskab, »åndelig striptease« kalder en anmelder det, et stykke med en rent ydre spænding, vittigt og farligt, en »Thriller« med en god »Thriller«s egenskaber og kvaliteter – og på samme tid en leg med teatret. Klaus Rifbjerg har oversat, Preben Hornung lavet dekoration, Holger Munk får debut som iscenesætter, og som gæst medvirker Gyrd Løfqvist fra Aarhus Teater, der spiller den store rolle som forfatteren. I de øvrige roller ses Lisbeth Dahl, Mime Fønss, Inge Molnes-Heramb, Else Hvidhøj, Agnete Wahl, Karl Erik Christophersen, Harald Hejst, Henry Jessen, Jan Methling, Poul Petersen, Flemming Schmidt og Gorm Worsaa.

ODENSE TEATER havde i slutningen af august premiere på Goethes »Urfaust«. Handlingen udspilles i den stue i Frankfurt, hvor fragmentet til »Urfaust I« blev til. Faust er her en ung videnskabsmand, der indser, at boglig viden intet er værd, hvis man mister kontakten til virkeligheden. I større roller ses Anker Taasti, Eddi Karnil, Lone Helmer og Toni Maisie. Hanscarl Zeiser har iscenesat, og Karl Gröning har lavet koreografien. I september har man premiere på Henrik Ibsens »Hedda Gabler«, der er inspireret af digterens ulykkelige forelskelse i Emilie Bardach, og i øvrigt er et af de Ibsen-værker, der oftest er blevet opført i de seneste år. Hovedrollerne som ægteparret Tesmann er givet til Grethe Holmer og Preben Lerdorff Rye.

AARHUS TEATER

Skuespillerinder og skuespillere

Ruth Brejnholt	Asger Bonfils	Ejnar Hans Jensen
Marie Brink	Valdemar Brodthagen	Svend Johansen
Elna Brodthagen	Bent Conradi	Gyrd Løfqvist
Birgit Conradi	Erling Dalsborg	Troels Munk
Lho Jansberg	Svend Dam	Erno Müller
Jane Jeppesen	Aksel Erhardtsen	Ruddy Nyegaard
Bodil Lindorff	Peter Eszterhás	Paul Smyrner
Ruth Maisie	Bjarne Forchhammer	Ulf Stenbjørn
Elin Reimer	Jørgen Fønss	Bent Thalmay
Lone Rode	Hugo Herrestrup	Lise Wantzin
Clara Østø	Børge Hilbert	Ingeborg Jensen
Elsebeth Steentoft		

Instruktører

Clara Østø	Edvin Tiemroth	Bjarne Forchhammer
Bodil Lindorff	Asger Bonfils	

Dramaturg

Universitetsadjunkt, mag. art. Chr. Ludvigsen

Elevskolen

Forstander: Asger Bonfils

Lærere: dramatik

Elna Brodthagen – Asger Bonfils – Troels Munk

Øvrige lærere

Klassisk ballet: Emma Forchhammer	Talepædagogik: Talepædagog Janka Lindbæk Abrahams og talepædagog, dr. phil. H. Abrahams
Jazzballet: George Mills assisteret af Jette Thalmay	Universitetslektor Tage Hind
Mime: Danny Andersen	Sanglærerinde Gudrun Kesmodel
Fægning: Premierløjtnant H. Isaksen	Musikpædagog Peter Beck
	Afspændingspædagog Agnete Hammerich

Elever

Fritze Hedemann, Sofie Lunøe, Kirsten Petersen, Jørn Budolfsen, Nis Bank Mikkelsen, Per Møller Nielsen, Klaus Wegener

AARHUS TEATER

Konstitueret teaterchef til 1. januar: *Bjarne Forchhammer*

Teaterchef pr. 1. januar: *Edvin Tiemroth*

Administration:

Direktionssekretær: Karen Skjødt
Kontorassistent Jytte Andersen
Bogholderske Gerda Bothner
Sekretær Tove Laursen

Kasserer Hedevig Illum
Bogholderiassistent: Birgit
Nørregaard

Regie:

1. regissør Jørn Walsøe
Rekvisitør Frode Sørensen
Underregissør John Christensen
Regissørelev Puk Hjortlund

Skræddersal:

Kostumiere Maria Deleuran
Skrædder Stanley Petersen
Kostumiereass. Hanne Gissel
Kostumiereass. M. Rasmussen
Kostumiereass. Gurli Sørensen
Kostumiereass. Henny Nielsen

Scenen:

Scenemester Aage Rishøj
Tømrer Marius Dahl
Tømrer Aksel Vistisen
Tømrer Kaj Johansen
Scenefunktionær Hans Birch
Scenefunktionær Bent Petersen

Skuespillergang:

Damefrisør Caroline Nielsen
Påklæderske Rosa Nielsen
Påklæder Gunnar Jacobsen

Vagten:

Vagtmester Harald Møller
Vagtmester Gregers Surlan

Malersal:

Teatermaler Jens-Anker Olsen
Teatermaler Ivan Mogensen
Teatermaler Knud Møller
Elev Lena Marcussen

Diverse:

Maskinmester Børge Christensen
Rengøring Carl Christiansen
Musikarkivar Johannes Jensen
Teaterarkivar Berthold Lorenzen

Belysning:

Belysningsm. Carl E. Andreassen
Orla Pind
Tage S. Hansen
Eigil Andersen
Osvold Yderholm

Forhus:

Overkontrollør Carlo Pedersen
Billetkassererske Bodil Larsen
Billetkassererske Gudrun Kaas-
Hansen
Billetkassererske Lilli Kriegbaum
Billetkassererske Gurli Bøvin
Nielsen

Presseafdeling:

Pressesekretær Anna-Lise Søndergaard